

HLAS DOMOVA

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY

FREE CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

Ročník XVI:

Melbourne 30. května 1966

Číslo 11.

Brežněv v Bukurešti, Kosygin v Egyptě

Komisaři na cestách

Hlavy západních států jezdí obyčejně do ciziny kynout davům, čímž se upevní přátelství obou národů "v potazu". Ne, že by hlavy východních států v cizině nekynuly. Kynou, a jak. Komunističtí pohlaváři však mají při takových zájezdech za lubem daleko více, než přípitky a kynutí.

Když "Její Veličenstvo" vyrazí do světa, svět pozoruje s napětím, jestli jsou její sukně nad kolena, jak káže móda, nebo pod kolena, jak káže mrav. Když se vydají na cesty předáci z Kremli, svět ví, že jde o víc než o módu a etiketu a strne v očekávání, na jaký asi "podtrh" vysoké politiky se to zase zadělává. V uplynulých týdnech došlo hned k dvěma takovým cestám, nad nimiž dumají odborníci a na jejichž výsledky čeká politicky zainteresovaný svět.

inisterský pí Sovětského svazu Kosygin vyjel za zvuku fanfár do Egypta, zatímco jeho druh generální sekretář Brežněv vklouzl téměř tajně do Bukurešti.

Sláva v Egyptě

V Egyptě byla velká paráda, kynulo se davům, připíjelo a řečnilo na recepcích. Ale když bylo po slávě a připíjení, Alexej Kosygin a prezident Nasser si měli o čem vyprávět.

Sovětský ministerský předseda chtěl asi vědět, jak se nakládá s jeho investicemi, jak se činí Nasser ve válce v Teme

nu, kterou mírumilovný Sovětský svaz z velké části financuje, a v jakém stavu jsou egyptské námořní základny, jejichž používání Nassei Sovětům umožňuje. V neposlední řadě mluvil se jistě také o Adenu, jehož "osvobození" je na cestě a jehož služby sovětské námořnictvo dychtivě očekává.

Kosyginova návštěva Egypta potvrzuje, že je nový sovětský nástup na Středním východě v plném proudu a doba poměrného klidu patrně u konce. Američané a s nimi celý svobodný svět mají důvody k starostem. Střední východ je ideální místo pro srážku komunistického vlivu s přežitky feudalismu.

Setkání v Bukurešti

V Bukurešti se ani necynulo davům ani nerečnilo na recepcích, ale iako v Egyptě i v Rumunsku se přehlížely investice.

Jak situace vypadá, Brežněv přivezl z Bukurešti horší zprávy než Kosygin z Kahýry. Zatímco egyptské investice slibují vynést tučné úroky, rumunské jsou, jak se říká, v trapu.

Rumunští komunisté si totiž začínají počínat značně nezávisle, odmítají uznat, že všechny cesty vedou do Moskvy a že mají mužové v Kremli patent na komunistický rozum.

(Pokračování na str. 21)

Interview s Ladislavem Novomeským v Literárních novinách

Držet u huby není východisko

Redaktor Literárních novin A. J. Liehm uveřejnil 23. dubna tr. obsáhlý interview se slovenským básníkem Lacem Novomeským, bývalým pověřením školství, politickým vězněm a nebezpečným revizionistou.

V rozhovoru s A. J. Liehmem (který sám má za sebou dosti temnou stalinskou minulost) rozdal Novomeský několik hořkých pilulek moudrosti.

Nejvýznamnější je tato:

"Není pravda, že svoboda projevu, třeba uměleckého, skrývá v sobě nebezpečí restaurace kapitalismu, takhle se cesta ke kapitalismu neotvírá.

Lidé přijali socialismus mimo jiné i v naději, že jim otevře cestu k takové svobodě myšlení a projevu, jakou jim kapitalismus neotevřel. . .

Socialismus se liší od kapitalismu tím - a také to slíbil že zvedá závery, které kapitalismus už zvednout nemohl.

Přitom pochopitelně uznávám, že ve společnosti je třeba kázně, jenže tato kázeň se musí uplatňovat uvnitř mechanismu, který bude budován na svobodě projevu a nikoli na jejím omezení.

Omezovat, držet u huby, není východisko."

Íše srdce s tím sounia-;ime, jenomže právě to >rdece nám krvácí, když ii uvědomujeme, jak se saždý, který chce říci Poctivé slovo, musí o to rvát s "mechanismem, cterý je budován na svojdě projevu".

Novomeský je si jistě :oho všeho vědom, a nroto znějí velmi autobiograficky další pozorování tohoto osvobozeného politického vězně:

"Dalším úkolem spisovatelů, a zdaleka svšem ne jenom jejich íkolem, bude tedy umožnit a zajistit naprosto svobodný projev v té nejdalekosáhlejší míře.

Je mi přitom jasné, že mnozí lidé ledačemu (třeba v malířství) nerozumějí a ptají se, jak to, že za "dělnické peníze" atd.

Takové hlasy mohou ovšem podepřít tendenci nacpat všechno do nějakých hranic nebo dokonce popostrčit věci pro změnu nazpátek.

(Pokračování na straně 2)

Jsou čtyři hlavní intelektuální a sociologické důvody, které teď nutí marx-leninismu do defensivy: 1/ základní rozpory, v logice doktríny (hlavně v "dialektice" a jejím rozporu s vědou), 2/ nemožnost přizpůsobit doktrínální strukturu velmi nesourodé komunistické společnosti, což je vyjádřeno na jedné straně v naprosto nedostačující marxistické hospodářské teorii a na druhé straně v "zákonech socialistického vývoje", které platí pro různé země odlišně, 3/ vliv západního myšlení (zčásti vznikem vědy, která je mezinárodní, zčásti výměnou literatury a idejí), 4/ drobením "hradeb víry", které nastalo po Chruščovově řeči v roce 1956 a pak ohromujícím zvratem v jeho politickém osudu. - Po cit zrada v minulosti a nejistoty, jak se zachovají nynější vůdcové, musí odejmut z dosavadní víry všechnu jistotu. Marx-leninismus už není vše obepínající agresivní ideologickou doktrínou. Podobně jako při rozpadu islamu mohou mít různé části doktríny různou důležitost pro různé skupiny komunistických zemí.

D. Bell

KOLOTOČ

Jak krátká je lidská paměť?

V době fašismu mluvili mužové zprava o hrázích proti komunismu, o vlně budoucnosti, o tom, že to není tak zlé, jak se to dělá, a projevovali značnou nechuť k jakékoliv akci. Mužové zleva na to odpovídali, že totalitě třeba vzdorovat, neb vznešené jsou ideály, a volali občany do zbraně proti zhoubě lidské svobody.

V době komunismu potočil se kolotoč pošetilosti a přetvářky kolem vlastní osy. Mužové zprava volají, že totalitě třeba vzdorovat, neb vznešené jsou ideály lidské svobody, a vybízejí občany do zbraně. Mužové zleva hovoří o vlně budoucnosti a o tom, že to není tak zlé, jak se to dělá. Místo k akci proti komunistům burcuje občany do ulic proti válečným štváčům.

V době fašismu pravili mužové zprava, že Hitler nemá další územní požadavky, pročez svět se nemá čeho bát. Pád jedné malé země neznamena nebezpečí pro nikoho jiného. Mužové zleva namítli, že jenom slepci mohou přehlédnout útočné úmysly nacismu, volali do zbraně a vybízeli svět, aby si jenom přečetl Mein Kampf.

V době komunismu volají mužové zprava do zbraně, zapírají svět, že jenom slepci mohou nevidět útočné záměry komunismu, a vybízejí lidstvo, aby si přečetlo Marxe a Lenina. Mužové zleva namítají na opačné straně jediného kolotoče, že pád nějaké té vzdálené země neznamena nebezpečí pro nikoho jiného a že se tedy svět nemá čeho bát.

Mužové zprava kdysi a mužové zleva dnes mluvili o nepotlačitelnosti národních aspirací. Kdysi bylo třeba respektovat legitimní nároky národního socialismu, podupané versaillskou smlouvou, dnes je třeba respektovat komunistické války za národní osvobození. Včera i dnes operovali jedni vznešenými ideály svobody, druzí obranou míru. Nezměnilo se nic jiného, než že si dvě ošklivé bandy pokrytců vyměnily svá oprýskaná hesla.

Člověk se musí v zoufalství ptát, jak dlouho to asi potrvá, než přestaneme posuzovat dobro a zlo podle ideologických šablon. Jak dlouho, než lidé rozeznají očividné zlo, lhotojstvo z které strany, a přestanou ho kroutit, aby vyhovovalo jejich politickému zabarvení, jejich politickým cílům a jejich vysloveným názorům, které z ješitnosti odmítají změnit.

Zlo není těžké rozeznat, hledáme-li je poctivě a bez předsudků. Názor není zlem jenom proto, že v něj pevně věříme a že snad někdy vede k přehnanému přesvědčení, že je to jediný správný názor. Zlem se stane až ve chvíli, kdy ho začneme násilím vnucovat. I křesťanství, které hlásá lásku a snášenlivost, se stalo zlem v tom okamžiku, kdy začalo být šířeno ohněm a mečem.

Stát, který anektuje a napadá okolní státy ve jménu své národní nebo rasové nadřazenosti, je právě tak nástrojem zla, jako stát, který je anektuje, napadá a infiltuje ve jménu nadřazenosti ideologické. Násilně exportovaná ideologie je násilně vnucovaný názor a tedy něco vadného. Jestliže pak je; do některé ideologie nenávistné násilí přímo vepsáno, jestli dokonce tvoří jeho pravou podstatu, jako je tomu v případech fašismu a komunismu, pak je (Pokračování na straně 2)

Published by F. Váňa,

8 Moorhouse St. Richmond E. 1., Vic.

Printers: Bussau & Co.,

fi Elizabeth St.. Nth. Richmond. Vic.

Komisaři na cestách

(Pokračování se str. 1)

Už v minulosti odmítli se podřídit plánování Comeconu, které nahrávalo průmyslovým členům, a teď k těm hospodářským námitkám přidali námitky vojenské.

Po francouzském vzoru?

Důvodem náhlé Brežněvovy návštěvy byl zřejmě rumunský dopis členům Varšavského paktu, v němž bukurešťští komunisté oznamovali, že se v budoucnu nemíní podřídit pravidlům nadiktovaným v Moskvě.

Jejich důvody připomínají nápadné důvody francouzského opuštění Severoatlantického paktu. Francouzi dokazují, že se hrozba sovětského útoku zmenšila natolik, že je pakt, vytvořený v době nejprudší studené války, ve své původní

formě nerealistický a zbytečný. Rumuni říkají, že západní hrozba polevila a že tedy polevila také užitečnost a žádoucnost Varšavského paktu.

Francouzi tvrdí, že americká přítomnost v Evropě není v důsledku zmenšení sovětské hrozby ani nutná ani žádoucí. Rumuni říkají, že je v nové atmosféře zbytečná přítomnost ruské armády v Polsku, Maďarsku a Východním Německu a odmítají na ni dále finančně přispívat.

Není vyloučeno, že se Rumuni připravují k úplnému opuštění Varšav-

ského paktu. Nasvědčuje tomu jak Brežněvova návštěva, tak epidemie článků a projevů v Československu a Polsku, které svorně dokazují užitečnost a nutnost Varšavského paktu.

Štěpení

na všech stranách

Rumunský příklad je jenom dalším dokladem toho, že po době částečné integrace vstupuje svět do období štěpení a že to štěpení není omezeno jenom na jednu stranu Železné opony.

Zatímco rozklad totalitního komunistického celku nutno vítat, rozklad na Západě vypadá v jeho světle ještě tra-

gičtěji než předtím.

Čím samostatnější stávají se evropské satelity Sovětského svazu, tím mocněji by působila přitažlivost spořádané, prosperující a dobrovolné integrace na Západě. Pád umělého komunistického předělu napříč Evropou by pak byl jenom otázkou času, a de Gaulleova vidina spojené Evropy od Atlantiku po Urál stala by se skutečností.

Všeobecná fragmentační veselice na všech stranách však může vést jenom k "divokému západu", který kdysi předcházela oběma světovým válkám.

KOLOTOČ

(Pokračování se strany 1)

to. ideologie vadná od základu, které musí každý slušný člověk vzdorovat všemi prostředky, které má k dispozici.

Jestliže stát anektuje, napadá a infiltruje... V tom posledním je kámen úrazu této doby, původ dnešního zmatku, zastření faktu, že útok je útok.

Vezměte Vietnam. Když čtyřicet tisíc mužů v uniformách s dělostřelectvem, kulomety a tanky překročí cizí hranici, svět ví a nepochybuje, že bylo spácháno zlo a že je v proudu útočná válka. Jestli ale čtyřicet tisíc mužů překročí cizí hranici vnoci, postupně a v malých skupinách a teprve pak začne záškodnickou válku, která pomalu roste, jak nové skupiny dorážejí na místo, alespoň část světa je ochotna věřit, že jde o občanskou válku nebo, podle komunistického žargonu, o válku za národní osvobození.

Svět odsoudil sovětské tanky v Maďarsku i frontální čínský útok na Indii. Dávno však už zapomněl - jestli vůbec kdy rozeznal - vnitřní útok na Československo, a ve Vietnamu si ani není útokem jist.

Mužové zprava byli kdysi zodpovědní za to, že svět postřehl útok zprava až v poslední chvíli. A mužové zleva jsou dnes právě tak zodpovědní za to, že část světa pořád ještě neví, že útok zleva je už dávno v proudu.

-kw-

ZE DNE NA DEN

16. 5. Ve V. Británii vypukla stávka personálu obchodního námořnictva, která způsobila v zemi značné nesnáze a hospodářské zmatky.

— Král Laosu Savany Vathana odejel na návštěvu do Sovětského svazu.

17. 5. Rakouský prezident Jonas přijel - na oficiální návštěvu do Londýna.

18. 5. Indická ministerská předsedkyně Gandhiová prohlásila, že bylo postiženo suchem 117 oblastí Indie a že 46 milionů lidí tam trpí hladem.

— Na anglickém ministerstvu zahraničí začaly porady o Gibraltar. Španělský ministr zahraničí Castiella předložil návrh, dle něhož by Gibraltar přešel pod španělskou správu, ale V. Británii by bylo zaručeno právo udržovat tam vojenskou základnu.

21. o. Sovětský ministerský předseda Kosygin navštívil Egypt.

22. 5. President Zambie Kuanda prohlásil, že bude žádat, aby byla V. Británie vyloučena z Britského společenství národů pro způsob, jakým jedná v otázce Rhodesie. K zmírnění situace vyslala britská vláda do Lusaky zvláštní delegaci.

26. 5. Po 135 letech britské vlády dostala Britská Guyana samostatnost. Nový stát Guyana má 638 tisíc obyvatel, ministerským předsedou je Forbes Burnham.

— Při nepokojích v africké Ugandě zahynulo přes 200 osob.

28. 5. Do Kuala Lumpur přijela náhle indonéská vojenská mise. Současně odletěli k poradám do Bangkoku zástupci Malajsie a Indonésie.

DRŽET U HUBY NENÍ VÝCHODISKO

(Pokračování se str. 1)

Plánujete cestu do zámoří nebo máte v úmyslu pozvat své příbuzné na návštěvu? Obráťte se s důvěrou na

ODRA

- T - TRAVEL SERVICE

6a Elizabeth St., Melbourne, C. 1

Poradíme vám, opatříme cestovní doklady a zprostředkujeme bezplatně cestu lodí nebo letadlem - kamkoli. Za hotové nebo na splátky. Pošleme za vás kamkoli též balíčky nebo peníze

Mluvíme česky

Volejte: 63-6681, 63-6178, večer 93-7347

-Naše rovy-

KARLŠTEJNSKÁ VIGÍLIE

Karel IV. byl však též (velkým snilkem. Na hradě nad Berounkou snil císař západního křesťanstva, poslední velký gotik, své mystické sny, dle celé dlouhé hodiny na modlitbách, váže osudy svého milovaného království svatováclavského i osudy velkého císařství křesťanského. Rád odpočíval zde po námáhách tak bohatého a činného života.

Karel byl nadmíru citlivý. Na hradě svých snů příliš vysoko zaměřených, nepřál si vidět ženu tvora příliš živočišného. Snad by snesl svěťáci, snad rozprávěl na modlitbách se stíny svých dávných předků po přeslici, se sv. Ludmilou, babičkou sv. Václava a v nejvyšší mystické éxtasi se kořil Marii, matce BOKL Živých žen na hradě Karlštejně prostě nesnesl.

Ke konci života Karla IV. byla již patrna ona směs vysokého scholastického myšlení a lidových instinktů, směs nebezpečné revoluční příchuti. Již tehdy mluví fanatický kazatel Milic samotnému císaři v tvář urážku antikrista, k níž starý císař mlčí. Mlčí urážce - proto, že prožívá dávno ve svém nitru tuto duchovní revoluci, - tento zápas dvou světů, (věřícího křesťanského a polopohanského pokrokového!

Viktor Novotný v "Evropské federaci", 16. 2. 1966, Kajnada, v článku "Lingua nobilis et amabilis", str. 1.

růst a rozvoj. Já bych naopak stavěl problém asi takhle: kdy a v jaké legální formě může spisovatel či publicista vyslovit otevřené kritické slovo i o věcech posvátných nebo nedotknutelných?_____"

Obáváme se, že Novomeský stojí před neřešitelným problémem. Dokud se bude prohlašovat za komunistického "praporečnicka svobody" jeho vlastní termín -, potud bude bit hlavou o zeď represivního "mechanismu", potud bude - zase jeho vlastní termín - držen u huby. -

Žádá od nás příliš mnoho, když čteme nerealistické poznámky člověka, který prošel celou komunistickou mašinou, aniž by pozbyl takových iluzí:

"Naše situace se od situace komunistů v kapitalistických zemích liší v tom, že my jako vládnoucí třída jsme a musíme být zároveň strážci svobody jiného názoru nebo dokonce protinázoru.

Jakmile na to zapomeneme, zapomněli jsme na velice podstatnou otázku socialismu. Kde pak jsou hranice? Řekl bych, že je tvoří soukromé vlastnictví výrobních prostředků a vykořisťování člověka člověkem. Tady vede dělicí čára, ale za ní je i na té naší straně dost místa pro koncepcie, představy a názory velice různé..."

Neškolení v marxismu natolik jako Laco Novo-

meský, musíme přesto poznamenat, že se nám toto prohlášení zdá být velkou vulgarizací. Na jedné straně je nám jasné, že vykořisťování člověka člověkem povýšil právě Novomeského systém na tak zákonnou bázi, o níž by se neodvažoval snít ani AI Capone na Štědrý večer. Na druhé straně je spousta příkladů, kde soukromé vlastnictví výrobních prostředků nezabránilo svobodnému projevu a svobodnému životu.

Ve svém interview se Novomeský zmiňuje o případech českých básníků, kteří byli pronásledováni pro svoji tvorbu. Holan, Seifert, Hrubín. Zcela správně řekl, že Slováci cítili, že pře českých básníků je při také slovenského písemnictví. To je pravda, ale stejně je pravda, že krivdy na českých básnících byly stejně páchany na básnících polských, maďarských, sovětských. Věříme -Novomeskému jeho československou solidaritu. Zahrneme-li však do jeho kréda také zahraniční trpětel, jsme oprávněni se zeptat: jak to, že člověk, který je si vědom toho, co se dělo a děje zcela plánovitě na mezinárodním měřítku uvnitř socialistického bloku, ještě nezoufal nad kořenem špatnosti, ať jde z Moskvy nebo z Pekingu?

Neboť nemůže být pochyb, že Novomeský ví, co se děje kolem: •

"Co má být, vznikne

I ZLOBÍ VÁS OČI?

I Bolí Vás hlava?

» Noste brýle od OPTA! ,

OPTO

'Capitol House, 109 Swanston St.

MELBOURNE (vedle kina Capitol)

8. poschodí Telefon 63 - 2231

DODÁME LÉKY VŠECH DRUHŮ

Vaším příbuzným i bez lékařského předpisu, v nutných případech telegraficky

teprve tehdy, až každý bude moci napsat - abych parafrázoval Brechta - že v Minsku (Praze, Bratislavě a kde chcete) je nuda.

' Jsou autoři, kteří by byli měli napsat-a nenapsat, protože si říkají, že by to třeba stejně ne-

vyšlo, nebo proto, že je vyčerpává starost o svou bodu jednou nabytou."

Nás ani tak nezajímá, kdy bude možno napsat, že v Minsku je nuda. Spíš bychom chtěli zvětšit, až přijde doba, o které snil Jan Masaryk, kdy bude moci občan jít po Karlově mostě a pronést jen o to, co je napsáno.

A to se nestane tak dlouho, pokud bude československý občan "držen u huby".

vm'

ČESKOSLOVENSKO VE ZKRATCE

— Dne 2. května došlo na železničním přejezdu v Deštnici na Lounsku ke srážce lokomotivy a nákladního automobilu, který převážel studenty-brigádníky ze střední průmyslové školy strojnické v Praze 1. Při srážce přišlo o život 10 osob, 7 bylo zraněno těžce a dalších 30 lehce. V důsledku tohoto neštěstí oznámil vedoucí školské správy, že do konce letošního školního roku (do 30. 6.) nebudou posíláni žáci z Prahy na brigády.

— Předseda Jíjevyššího soudu dr. Litera uvedl, že největší problém v rozhodování soudů tvoří věci rodinného práva. Těch bylo loni před soudy projednáno 193.269, tedy 65% občanskoprávní agendy soudů. Dále bylo projednáno 25.941 pracovních - právních sporů (9%), 20.849 sporů o byt atd.

— Zemědělské noviny (24. 4.) oznámily, že průměrná spotřeba telecího masa v ČSSR je 1.1 kg na osobu za rok, ačkoli např. v roce 1936 byla 2.8 kg na osobu ročně.

— Čs. myslivecký svaz, který udává, že má 120 tisíc členů, konal VI. mimořádný sjezd v Praze za účasti 300 delegátů a hostů. Předseda prof. M. Záměta uvedl mj., že členové Svazu odpracovali loni na zemědělských brigádách 3 milióny hodin. Jedná se o reorganizaci myslivosti v duchu zásad nové ekonomiky, o úpravě cen zvěře, o zvýšení stavu koroptví a snížení stavu jelení zvěře.

— Na Leninově náměstí v Karlových Varech byla bez velkých okázalostí odhalena 3 metrová socha Lenina. Sochu vytvořil podle původního návrhu prof. J. Laudý akad. sochař V. Relich.

— Dne 24. května to bylo 650 roků od narození Karla IV. Na Karlově universitě v Praze se konala vzpomínka, na níž měl slavnostní projev prof. dr. F. Kavka.

— Americká společnost Flexible Contact Lens Corp. koupila čs. licenci na výrobu kontaktních čoček.

— V Londýně byla utvořena čs. - britská společnost pod názvem Škoda-Britain, která přejímá prodej automobilů Škoda a jiných čs. motorových vozidel ve V. Británii.

— Celkový počet členů ROH k 1. lednu 1966 byl 5,252.120.

— Městský soud v Praze zprostil po hlavním líčení

POJIŠTĚNÍ domů, bytu, podniků, Work. Compensation. ant. povinné ráčení ŽIVOTNÍ, úrazové a nemocenské odborně provede R.C. KUGLER (Meib.) XL 2421

xwplukovníka v. v. Josefa Hrušku obžaloby ze dočinu velezrady a vycvědačství, za něž byl v Evětnu 1949 odsouzen bývalým státním soudem v Praze k trestu smrti. Rukopis právo napsalo 4. 5., že "ve prospěch obviněného vyšly najevo různé důkazy a skutečnosti dříve neznámé".

— Dne 5. května se dožili 75 let dva čs. vědci: profesor lékařské fakulty orněnské university akademik Otakar Teyschl, který napsal mj. první učebnici dětského lékařství v ČSR, a profesor University Karlovy v Praze akademik Radim Kettner, který napsal na 250 odborných prací z oboru geologicko - mineralogických věd.

— Podle komentáře pražského rozhlasu je v ČSSR asi 10% provozů neefektivních, které se mají zrušit. Do popředí se prý dostala otázka, co s lidmi, kteří v nich pracují? Hrozí zřejmě určitá nezaměstnanost a mluví se o vyplácení podpory.

— V letech 1947 až 1963 bylo uvedeno na Slovensku do provozu 258 nových závodů a 176 dosavadních bylo podstatně rekonstruováno a rozšířeno. Přesto jsou dosud na Slovensku průměrné příjmy jednoho obyvatele o 23% nižší než v českých zemích. V letošním roce bude hrubá průmyslová produkce Slovenska představovat již 21.6% celostátní hrubé průmyslové produkce (před válkou asi 6 - 7%).

— V Alšově jihočeské galerii v hlubockém zámku byla 8. května otevřena výstava české secese z přelomu 19. století, na níž je shromážděno přes 800 obrazů, ukázek architektury, nábytku, skla, knih atd.

— Při májových manifestacích došlo v Praze opět k "porušení veřejného pořádku". Rada osob byla zatčena.

— Na pozvání čs. vlády přijel na oficiální návštěvu předseda singapórské vlády Li Kuan.

— Ve věku 77 roků zemřel akademický malíř Josef Fojtík.

— Počet odsouzených osob vzrostl na Slovensku během r. 1965 o 18%. Nejvíce odsouzených bylo pro příživnictví, výtržnictví, krádeže, zanedbání povinné výživy a úmyslné ublížení na těle.

— Mezi členy nového ústředního výboru Strany slovenské obrody je uveden Ján Lichner. Je možné, že jde o bývalého člena vlády v Londýně a pozdějšího státního tajemníka v ministerstvu zahraničního obchodu a v ministerstvu národní obrany, který byl v době kultu osobnosti zatčen a odsouzen. O jeho rehabilitaci však nebyla vydána úřední zpráva.

— Na Milešovce byl dán do provozu první čs. me-

teorologický radar.

— Od 12. do 15. května se konal v Bratislavě sjezd komunistické strany Slovenska, kterého se zúčastnilo přes 700 delegátů. Nově zvolený ÚV KSSR zvolil za členy předsednictva: Frant. Barbířa, V. Biřáka, Vojtecha Daubnera, A. Dubčeka, VI. Chudíka, M. Sabolčiča, H. Ďurkoviče, J. Jankoviče a J. Loerincze, za kandidáty předsednictva: S. Boďu, F. Dvorského a VI. Hruškoviče. V předsednictvu nejsou tedy "buržoázní nacionalisté".

— Letošní "Pražské jaro" bylo zahájeno slavnostním koncertem Slovenské filharmonie, řízené jejím uměleckým šéfem zasloužilým umělcem L. Slovákem (loňskou sezónu řídil symfonický orchestr v Ľ. delaide). Slovenská filharmonie měla na pořadu Smetanovu "Mou Ľ. irlast". V "Pražském jaru" vystoupá letos z cizinců H. Karajan, A. R. lojstein, D. Oistrach, S. Richter, I. Stern, H. Szerynk a Lublaňská opera.

— Film "Obchod na korze" byl uveden 12. května v Paříži. Tentýž den byl tímto filmem zahájen v Moskvě Týden čs. filmu.

— Ve věku 74 roků zemřel známý filolog prof. dr. Václav Vážný.

— Náměstek MZO J. Poula zahájil v Brně čtvrtou přehlídku podniku Pragoexpo. Je to přehlídka generálních kolekcí podniků spotřebního průmyslu, která je přístupná pouze zahraničním a obchodním zájemcům. Mezi exponáty bylo letos na 700 novinek.

FEC/H

Ne zcela jasné a závazné předpisy

Co s majetkem uprchlíků ?

"V posledním období, zejména v souvislosti s rozvojem turistického ruchu, dochází k páhání trestné činnosti novými formami, ať už jde o pašování různého zboží na naše území, jeho spekulativní prodej, nezákonný vývoz našich peněz, machinace s cizími valutami a tuzexovými poukázkami nebo o případy nedovoleného opuštění republiky apod.", stěžuje si list pracovníků KSČ, Život strany (č. 7/1966) a volá po účinné a aktivní podpoře celé veřejnosti, "aby trestné činy byly včas a důsledně odhaleny a jejich pachatelé urychleně a přiměřeně postíženi".

jen ten chleba o jedine kůrce, jen "záplavu aut a skvělé dálnice, nacpané výklady a naleštěnou společnost, může se chytit. Sotva ho zláká tamnější zdravotnictví, když má doma lepší, a těžko najem za byty.

Leckdy ovšem děláme problémy z něčeho, z čeho by nás tak hlava nemusela bolet. To se týká i lidí, kteří se nevrátili je to v podstatě odpad Něco jako špona při soustružení nebo ještě lépe zmetek. Někdy jistě zmetek hodně drahý když jde o člověka, jen; René Fruehaufa v Rudém právu z 11. května tr., v němž se mj. píše:

"Jakmile se rozproudí cesty do zahraničí, bývá živo. A bývá tím živěji, když proskočí, že někde se ze zahraničí nevrátil, že zkrátka - česky řečeno - zdrhnul. Někdo tím vyřídí své rodinné problémy, jiný je "doma neuznaný" a ostatně: cizina vždy lákala, a když opravdu tam člověk vidí a poznává jen tu fasádu.

nistické orgány, ale určitým vodítkem přece jen jsou.

Otázku, co se stane s majetkem osob, které zůstaly nezákonně v cizině nebo ilegálně opustily území republiky, si dává bratislavská Smena (24. 4. tr.) a Jozef Danek na ni odpovídá takto:

"Odpověď" na takto formulovanou otázku není jednoznačná a řešení tohoto problému nelze zevšeobecnit. Každý případ nezákonného opuštění republiky má své zvláštnosti a je nutno posuzovat jej individuálně podle stávajících okolností. Někdy je to jeden z manželů, zatímco druhý manžel, případně i s dětmi, zůstal v ČSSR. Byly případy, že emigrovali oba rodiče i s dětmi nebo děti ponechali na starost dědečkovi a babičce, případně jiným příbuzným.

U osoby, která zůstala nezákonně v zahraničí, učiní se ve smyslu instrukce ministra spravedlivosti (Pokračování na str. 7)

Uranové doly v Příbrami

Uran a armáda mají k sobě v Československu blízko zatím jen teoreticky. I to však stačí k tomu, aby čs. armádní noviny "Obrana lidu" věnovaly těžbě čs. uranové rudy více pozornosti. Loni jsme např. přetiskli (č. 8/65) některé informace o těžbě uranu v Jáchymově. "Obrana lidu" z 23. dubna tr. uveřejnila pak zajímavý referát o rozhovoru se zástupci národního podniku Uranové doly v Příbrami. Vyplývá z něho mj., že na práci v Příbrami je naverbováno značné množství vojáků, kteří asi mají nahradit práci, konanou v Jáchymově po delší dobu trestanci. Ž referátu vyjímáme:

"Jáchymov už je bez uranu. Doly jsou pod vodou, havíři šli do továren nebo museli za rudou jinam... V Příbrami je uranu dost, výhledy jsou dlouhodobé... Hledáme a nacházíme uran i v jiných krajích, otvírají se nové šachty..."

Výdělky v uranových dolech jsou dnes úměrné situaci a trhu i požadavkům rentability. Jáchymov byl pasivní, Příbram je aktivní. Nebo-li ještě lapidárněji: kdysi jsme těžili uran stůj co stůj, za každou cenu. To ale už dnes neplatí. Což naproti tomu neznamená, že se u nás nedají vydělat peníze a to velké peníze... Kdybyste chtěli maximum, tak si napište 8.000 (měsíčně), ale to je vzácný strop, že by bylo lepší se o tom nezmiňovat. Jde o některé výlučné velmi namáhavé a vysoce kvalifikované práce

v hlubině... Při ražení komínů, kde je též třeba velké zručnosti, kde je práce dost riskantní a pracuje se ve vodě, činí výdělek průměrně 180 Kčs za směnu, tj. hrubý výdělek se všemi příplatky. Při ražení překopů a chodeb to dělá 135 Kčs a při dobývání rudy 156 Kčs... při ostatních pracích pod zemí kolem 110 Kčs a na povrchu 80 Kčs za směnu...

Nelze samozřejmě jednoznačně tvrdit, že práce v uranových dolech nemá škodlivý vliv na zdraví, nebylo by to pravdivé. Ale není to nic nebezpečného... Pracuje u nás mnoho lidí, kteří jsou v uranovém průmyslu již 10 až 15 let. Jsou v naprostém pořádku, mají pevné zdraví a pracují jako výkonní lamači. Děti mají habaděj... Určité vlivy záření a prašnosti tady však samozřejmě jsou a čelíme jim např. tím, že chceme havíře po delší práci s rudou zařadit na jiné pracoviště... Každý náš zaměstnanec jde povinně jednou za tři roky do lázní... Kdo si u nás odpracuje 10 let pod povrchem, jde do důchodu v 55 letech svého věku...

Počátkem června má do uranových dolů odejít 900 vojáků. Z nich se 650 stane zaměstnanci příbratského podniku... Vojáci budou dělat většinou přímo na skále, těžít rudu. Tam potřebujeme největší pomoc, mimo jiné také proto, že nyní musíme uvolnit větší počet zkušených zaměstnanců pro ražení podzemní štoly z údolí Želivky do Prahy..."

Československý film o Slovenském "štátu"

Obchod na korze

Film režisérů Jána Kádára a Elmara Klose "Obchod na korze" se odehrává na malém slovenském městě v roce 1942. Korzu, které se v té době jmenuje Ulica Andreja Hlinky, vévodí jednak městský úřad, jednak kriminál. V sobotu chodí ještě městský policajt vybubnovávat vyhlášky ohledně daně ze psů, v městském parčíku hraje starosvětská kutálka a po korze proměňují ctihodní měšťtění, ale i černě odění junáci z pod Tatier, kteří si tatíčka Hlinku vyložili po svém. Snaží se být nejlépe, začneme-li vytýkat nedostatky filmu nejdřív, protože zbytek recenze bude samá chvála. Tedy: nejslaběji jsou herecky představeni "padouši" filmu: představitel Hlinkový gardy." Bůhví proč tomu tak je, když celý film je herecky vysoko nad průměrem toho, co jsme si zvykli pokládat za československý filmový projev. Jediné vysvětlení se nabízí: černobílá stalinská kinematografie tvořila "padouchy" tak černé, že nezáleželo ani na tom, jak bídně byli hráni. A další a poslední výtka: nač ony snové pasáže, které se vůbec nehodí do realisticky režirovaného filmu, ve kterém jsou slzy vždy míšeny s úsměvem, tragika s traigikomikou. Neodvažují se vydávat za tak chytrého, abych mohl tvrdit, že je mi jasná symbolika závěru filmu. Po tragické smrti obou hlavních postav totiž nechávají režiséři tančit jejich duše pomalý valčík podél městské kutálky z dob France Josefa. Je-li v tom symbol, nemohu sloužit.

Ubová je starosvětska, ortodoxní, moc hodná a moc ednoduchá záležitost. hluchá židovka. Když se rostlý a poctivý Tona přijde Brtko představit s Brtko se stane arizátorem knoflíkářského obchodu staré paní Lautmanové, která je náhodou polská židovka, prodaná na Slovensku.

Jak to Brtkovi vysvětlí "bílý iid" Kuchař, "ta bába ani neví, že je válka". Tak se dostane do ruky člověk Brtko mezi dvojí oheň: nemá srdce starou paní vyhodit z obchodu, ale zase se bojí, že měl za ženu hodnou, přijít domů bez peněz. Z nesnázi mu pomohou dvě nejsvětější postavy filmu: Kuchař se dohodl s pokladníkem židovské obce, že bude Brtko-

vi vypláceno pět stovek měsíčně z náboženského fondu, protože "obchod" na korze nevynáší už pět let ani na suché z nosu Brtko tedy ve dne hraje před starou dámou příručího, zatímco večer předstírá před vlastní ženou, že je tvrdý arizátor.

Když přijde krize dobrý člověk Brtko selže protože je příliš měkký a nemohoucí. Když hlinkovci uspořádají židovský transport, paní Lautmanová je nějakým úředním nedopatřením 2 transportů vynechána.

Brtko plánuje, že jskryje. Bohužel je starě

dáma tak hluchá, že se s ní nedovede dohodnout. Zatímco se jí snaží zděšeně vysvětlit, co se děje, myslí si Lautmanka, že jde jen o manželskou hádku Brtkových.

Když konečně pochopí, že jde o chladnokrevný administrativní program, je už pozdě. Dobrý člověk Brtko je strachem dohnán tak hluboko, že se jí snaží vyhnat z domu, protože to je otázka jejího nebo jeho života.

Lautmanka zemře v obchodu na korze a její hodný arizátor se oběsí uprostřed zařízovaných čtyř zdí.

"Obchod na korze" dostal letos amerického Oskara jako nejlepší cizí film, předvedený v Americe. Aniž bychom snižovali hodnotu "Obchodu na korze", myslíme si, že patrně dostal cenu od poroty, která je už přesycena "novými vlnami", pseudopokroky a pseudopsychologií. "Obchod na korze" je založen na povídce, vyložené čapkovsky laděné (napsal ji L. Grossman).

(Pokračování na str. 6.)

Miroslav Válek

Jar na jeden dotyk
a vůňa tvojho tela všade okolo.

Prší,
zo zelených gotik
topolov.

Cín, cín,
cín sa leje.
Cín, cín,
padá na aleje.
Chcel by som sa schovať,
nemám pri kom.

Ako štíhlá lampa
tvoja nahá ruka pod dáždnikom.
Skrý ma, smutno je mi.
Cín, cín padá k zemi.
Cín zvoníc,

vyzváňanie cínov,
cín ďalekých cintorínov.

Kľakni si a kľuč.
Jar ťa teraz na kľuč cínu
uzamyká.

Prší. Prší. Je to plač
cínového vojačika.

Známa hra.
Čo zasa? Aká?
Hra, ktorá sa nás nedotýka.
Všetko len naoko
- a ešte k tomu na šikmé.

Všetko len tak, nie naozaj.
Prosím vás!
Je to ten pozdný večer,
ten lásky čas.

Je to ten krásny mesiac máj.

MÁTE VYROVNÁNO PŘEDPLATNÉ HD ?

PŘILEPŠIT RODINĚ

SVATOPLUK PEKÁREK

Kromě jiných nepředložeností dopustil jsem se J několikrát. Sám o sobě by tento fakt nebyl nijak zvlášť překerní, kdybych se živil rozumným způsobem. Ale jsem jednak od přírody zakřivený člověk, jednak jsem se vyučil promováním filosofem. Záhy se totiž prokázalo, že lidé s filosofickou aprobací nepatří právě mezi nejvyhledávanější meloucháře. Z řad obyvatel se na mne obraceli jen zřídká, a to ještě při mém pobytu na vesnici, kde se domnívali, že můj titul je moderní označení pro zvěrolékaře.

Později jsem byl přímo dohnán k tomu, abych se zabýval sebou samým a položil si otázku, zda je či není můj život smysluplný. Shledal jsem, že jakýsi smysl by tu možná byl, ale že mi k jeho realizaci chybějí peníze. A protože je to v mém případě setrvalý stav, přemýšlel jsem, jak v tomto ohledu přivodit kvalitativní ?vrat.

Skutečně jsem pokusně unesl jednoho devítiletého syčáka a obratem zaslal jeho rodičům znamenitě stylizovaný vyděračský dopis. Jenže oni — místo aby byli jati zoufalstvím — drze využili této příležitosti k třítydenní rekreaci ve Vysokých Tatrách. Jako výkupné jsem pak obdržel obstarožní secení dům. Ten dům jsem neprodleně předal národnímu výboru i se zahradou a altánkem obrostlým psím vlnem.

I můj další experiment — totiž otevření opiového doupěte — bídně ztroskotal. Ač jsem si opatřil na úvěr od bandy mezinárodních šizůnků cent opia. heroinu, kokainu a otep betelového listí, nezajistil jsem svým hostům dost piva. Ti se rozhořčili, opiové doupě demolovali a později v rámci akce Z přebudovali ve vzdušné agitační středisko.

V rodině autoritativně doporučovali, abych se poohlédl po nových formách práce. Konstatovalo se, že jsem odtržen od života a i jinak budižkničemu, že jsem pro praktický život nedostatečně trénován. Zatímco život okolo nás pění ustavičnými změnami.

Proto jsem nelenil a uloupil poštovní vůz. Kdo z čtenářů lační po detailech, nechť si přečte zprávu v Černé kronice. Celá akce byla kromobyčejně jednoduchá. Zachoval jsem klid a rozvahu, ačkoli mě denně chrastění pětadvacetníků, jichž bylo několik pytlů. Původně jsem je chtěl vysypat do řeky, ale ozvalo se ve mně občanské svědomí: drobných je beztak nedostatek.

Doma jsem byl přijat vlídně, žena mi pomohla utřít nádobí. Pak jsme drobně vysypali do sklepa. Jednou týdně je pro jistotu přehazuju lopatou, aby se nezapařily. Ve vaně skladuju koruny a tříkoruny. Papírové peníze mám v knihovně a v šatníku, zbytek — asi půl druhého miliónu v pětadvacetikorunách — jsem pohodil na půdě. Celkem jsem se zmocnil asi 25 miliónů Kčs.

Zpočátku jsem se neobyčejně radoval a značně stouplo mé sebevědomí. Přestože jsem se stal zbohatlíkem, stoupla i má pracovní morálka a životní elán. Proměnil jsem se takřka v nového člověka.

Věděl jsem ovšem, že nesmím začít žít na vysoké noze. Proto jsem i nadále psal dopisy svým věřitelům, splácel dluhy po padesátikorunách, činži a ostatní poplatky jsem podával na poště nejméně dva tři dny po určeném termínu.

Jsem ostražitý. Samoobslužnou tramvají jezdím dál za pětáctičet haléřů, abych se co nejméně lišil od svých spoluobčanů. Jednou jsem byl příštížen komisi revizorkou. Chtěl jsem vychutnat situaci a proto jsem se hlasitě rozplakal. Cestující se neprodleně složili na pokutu — a bylo po radosti.

Když jsem si celou věc dostatečně rozmyslel, začal jsem šířit fámu, že jsem dědil po praradě z Austrálie. V relativně krátkém čase jsem si skutečně koupil automobil, vilu, chatu, odejel jsem s celou rodinou do Kanady, a protože mi nezáleželo na penězích, použil jsem služeb Čedoku. Později jsem hýřil ještě víc: Koupil jsem si hausboat, kolotoč, Příruční slovník naučný, předplatil jsem si ROH do roku 1996, kdy mám odejít do důchodu, a na vlastní náklad dal opravit gotický kostel sv. Václava v Opavě, který je už dlouho na spadnutí. A čistě z rozmaru jsem dal pochromovat vchod do Demánovských jeskyní.

A to všechno proběhlo hladce, aniž na to kdokoli

poukazoval. Lidé mě naopak přátelsky poplácávali po rameni a i jinak se vlihcovali do mé přízně. Z toho jsem usoudil, že je daleko výhodnější být zlodějem, výhercem nebo dědicem, než se třeba živit psaním, malováním nebo zpěvem. Alespoň za svou osobu mohu odpovědně prohlásit, že mi nezáviděl nikdo.

Nicméně — přestože jsme žili krajně rozhazovačným způsobem — stačili jsme utratit sotva nějakých sedm set tisíc. Záhy se ukázalo, že utrácet více je prostě nemyslitelné. Pravda, jednou jsem se skutečně vykoupal v šampaňském, ale vzápětí se mi vyrazila tak strašná kopřivka, že jsem byl pro budoucí nucen spokojit se obyčejnou vodou a lacinou lesní vůní. Ani milenky nepředstavují nijak přehnanou položku v mém rozpočtu. A jsem nucen prohlásit, že na rozdíl od minulosti je dnes tato zábava přístupná i pracujícím s nižšími příjmy.

Peněz neubývalo. Žena totiž uložila peníze na vkladní knížku s půlroční výpovědní lhůtou, což nám neslo denně na úročích přes dva tisíce korun. Sezval jsem příbuzné a známé a rozdělil mezi ně půl miliónu. Vydrancovali Dům módy. Koupil jsem si knihu Životopisy dvanácti císařů, kterou sepsal Gajus Seutonius Tranquillus, abych se zdokonalil v rozmarilosti, avšak brzy jsem shledal, že u nás — alespoň v soukromé sféře — chybějí pro tu správnou rozmarilost podmínky. Stručně řečeno: Měl jsem peníze, ale nebyly mi k ničemu.

Zoufal jsem si a začal se toulat po nocích.

Bezvýhodná situace.
Rozpaky jsem zakašlal.

Tlak vzduchu uvolnil římsu nad mou hlavou. Uskočil jsem instinktivně a padl pod parní válec. Dva počišťovači mě přinesli až před dům a šoupli skulinou mezi prahem a dveřmi do předsíně. Pak zazvonili a utekli.

Manželka se na mne podívala a řekla studeným hlasem:

"Ty ses zase pěkně zřídil." A pak: "Už nevíš, co dělat roupama."

Nejhorší je, že měla pravdu.

A vůbec: Krást se nemá.

LITERÁRNÍ NOVINY

Drobničky z ČSSR

STAROSTI MAMINEK

Dám boty do opravy, mají být hotové za týden, stane se často, že nejsou ani za dva týdny, ba ani v delším termínu. Zrovna tak je tomu v prádelně, v čistírně atd... A teď si představte rodiče 4-5 dětí různých stáří... V rodinách, kde mají ty nejmenší, přibývá rodičům pravidelné shánění např. telecího masa, vnitřností, ovoce, čerstvé zeleniny. A to vyžaduje další kilometry, fronty často zbytečně prostáté, protože než dostojíte jednu frontu třeba u zeleninového stánku, v řeznictví právě doprodali játra atd. A to všechno musíte absolvovat s dětmi v kočárku, několikrát za týden... Rudé právo, 29. dubna 1966

ZAHRAŇIČNÍ TURISTÉ

Zájem zahraničních turistů o Československo stoupá - za I. čtvrtletí letošního roku přijelo jen ze západoevropských a zámořských států asi 62.000 osob, tj. o čtvrtinu více než za stejné období roku 1965. Vrstvu zahraniční turistiky v ČSSR však brání nedostatečná lůžková kapacita, především v turisticky přitažlivých místech a oblastech, a špatná úroveň služeb motoristům. Konstatovali to včera tajemníci krajských komisí cestovního ruchu, kteří se sešli na celostátní poradě v Brně. Jak v rozpravě připomněli účastníci z jednotlivých krajů, nízkou úroveň mají stále služby v ubytovacích a stravovacích zařízeních, v řadě autocampingů chybí dostatečné hygienické vybavení. Příslušné národní výbory málo dbají i na komplexní vybavenost středisek cestovního ruchu, na jejich zásobování základními potravinami, nápoji i vhodným sortimentem upomínkových předmětů. Práce, 13. května 1966

VOUSY - KLAMANÍ ÚŘADŮ ?

(Dotaz): U nás si hodně mladých lidí nechává růst vousy, snad aby vypadali dospělejší. Fotografie v občanských průkazech asi často neodpovídají skutečnosti. To je jistě v rozporu se zákonem. Jsou příslušníci Veřejné bezpečnosti povinni vousy pře-lustrvat a trestat? Evžen Glag, Ostrava.

(Odpověď): VB neperlustruje žádného občana bez vážných důvodů. Ani vousy nemohou být podle žádného zákonného ustanovení důvodem k perlustraci. Jiná otázka je, jestliže při odůvodněné perlustraci zjistí příslušník VB, že fotografie občana... neodpovídá pravé podobě majitele občanského průkazu. Tady může... uložit výměnu průkazu nebo i odpo-vídat pokutu za nedbalost, či dokonce může být majitel průkazu stíhán za klamání úřadů, jestliže by bylo možno úmysl klamání prokázat. Práce, 4. května 1966

LOGIKA PŘI STANOVENÍ CEN

(Dotaz): Před nedávnem jsem si chtěl koupit novou kosu. Zjistil jsem, že jsou k dostání opravdu pěkné rakouské koso, jenže za 65 Kčs. Zajímalo by mne, co je příčinou jejich zdražení, když původně stály tytéž něco přes 20 Kčs.

(Odpověď): Jak oznámilo ministerstvo vnitřního obchodu, byly rakouské koso původně prodávány za neschválené maloobchodní ceny, a to za maloobchodní ceny tuzemských kos v rozmezí 16 - 20 Kčs. Při stanovení cen se brala v úvahu jejich vyšší kvalita proti jiným kosám, poměrně vysoká nákupní cena, omezené možnosti dovozu a zvýšená poptávka po nich. Ponecháním cen na původní výši by vznikl další druh nedostatkového zboží a neustálý tlak na vyšší dovoz a čerpání devizových prostředků. Zemědělské noviny, 2. května 1966

POKLES ÚROVNĚ BYTOVÉ VÝSTAVBY

Dnešní skutečností je, že projektujeme a stavíme poměrně slušné, průměrně dvoupokojové až dvapůl-pokojové byty o obytné ploše asi 40 m², s koupelnou, WC, kuchyňskou sestavou a asi ze 2/3 s ústředním topením... Současně je nám ovšem známo, že ve srovnání s obytnými domy nejen v průmyslových vyspělých státech, ale i s nejlepšími domy postavenými v našich podmínkách těsně před druhou světovou válkou a v několika málo letech po ní, je úroveň takto řešené výstavby rozhodně nižší, než by mohla a měla být. Zastáváme v dispozičním řešení, tvrdě svázaném platnými typy, v druhovosti obytných objektů, ve vybavenosti bytů, materiálovém řešení i ve zpracování přímo pro realizaci. Každý kraj používá buď celostátních nebo podle svých výrobních možností krajských variant typu, ale výsledek je z uživatelského hlediska po celé republice v průměru stejný. A to nepíšeme o funkčních nedostatcích a provozní a vzhledové zaostalosti zařizovacích předmětů, zdravotní techniky, bytových jader, sektorových kuchyní, plynových spotřebičů, radiátorů, výtahů, praček atd... Rudé právo, 28. dubna 1966

SDĚLTE NÁM ADRESY SVÝCH PŘÁTEL.
ZAŠLEME JIM UKÁZKOVÁ ČÍSLA HD.

"Váš sen splní - Sazka, Karolinka, Toto nebo Loto"

Inzerce proniká na východ

inzerce, která je většinou hlavním zdrojem příjmu novin v zapaanice zemích, se stává) v posledních letech částí novin - velmi populární částí - za Železnou oponou. Podle časopisu East Europe, vycházejícího ve Spojených itátech (XV/1), se inzerce v komunistických zemích v minulém roce nejen Evýšita, ale i její úroveň se poněkud zvedla. Komunistickými ideology i praktiky kdysi tak opovrhované a kritizované inzerování je dnes jednou z íejzajíhaviějších částí časopisů střední a ivýchodní Evropy (včetně např. jražského Rudého práva nebo bratislavské Pravdy) a jeho používání bude zřejmě stoupat současně s postupným zaváděním nových hospodářských sásad, které se plánují ve všech komunistických státech (až na Rumunsko, kde se stále ještě plánuje rozšíření těžkého průmyslu na úkor lehkého).

Pokud jde o technické provedení inzerce a v-)ec reklamy v komuni- itických státech, je ve (rovnání s úrovní na Zá- nadě stále ještě v plen- tách. Inzerce sestává ilavně z oznámení, a za- ím jen ojedinele se v nzerátech objevují kres- by nebo fotografie. Ori- ginalitě v inzerci - po- tud se týče textu i event. creseb - nepomáhá ani íedostatek místa ani (triktní kontrola novin státními orgány. Inzer- e, týkající se zahranič- ího exportu, je daleko živější a na lepší úrovni íež ta, která je určena sro domácí trh.

Listy, vydávané lout- covými stranami Národ- ní fronty nebo oficiálně nepartajními organiza- cemi, mají skoro - ve všech zemích východo- evropských satelitů více inzerce než oficiální komunistické orgány. Tak třeba pražská Lidová de- mokratie uveřejňuje ví- ce inzerátů než Rudé právo, které začalo s inzercí až v březnu loň- ského roku.

V Maďarsku zabírá inzerce průměrně 1 až 3 stránky v 8 až 12strán- kových denících a 5 strán- nek ze 16stránkového hospodářského týdeníku.

V československých denních novinách je oby- čejně zaplněna inzercí

jen asi třetina až polo- vina stránky v osmistrán- kovém listě a v rozšíře- ném nedělním vydání jedna až tři plné stránky.

Bulharské denní novi- ny jsou chudší. Mají obyčejně jen čtyři strán- ky, na nichž zabírá in- zerce asi tak půl stránky. Východoněmecké osmi- stránkové noviny mají rovněž asi půl stránky inzerátů, jugoslávské ma- jí na 8 až 12 tištěných stránkách jednu až dvě stránky inzerce, polské půl stránky až jednu stránku na normálních šestistránkových listech a jednu až dvě stránky inzerátů na osmistránko- vých vydáních. Dokonce i "konservativní" rumun- ská Informatia Bucure- stiului, která má celkem 4 stránky, uveřejňuje asi na třetině stránky inzer- ci. East Europe pozname- nává, že inzertní částí jsou velmi vyhledáva- ným čtením v ponurých komunistických novi- nách, neboť jsou často jedinou částí tisku bez komunistické tendence. (Podle toho by si asi

jročetl východoevropský ítenář s mimořádnou :hutí např. melbournský .ist The Age, který má r sobotním vydání prů- něrně asi z celkového rozsahu 80 stránek na 60 nzeráty. Některé ame- rické časopisy mají ještě íaleko větší rozsah í inzertní část.)

Východoevropské in- zeráty. se dělí na tři :ásti.

V první z nich jsou Dznámení státních pod- liků, které hledají pra- :ovní síly.

V druhé části nabízejí sbchodní organizace a družstva k prodeji nebo ce koupí výrobky nebo služby. V této kategorii zaujímají význačné místo inzeráty státních loter- ních společností, které dělají zřejmě ve všech komunistických zemích dobré obchody. Běžný inzerát čs. loterie vypa- dá např. tak, že pod obrázkem auta, hor a vily je věta "I váš sen se splní - Sazka a Sport- ka". Tak se totiž nazý- vají organizace komuni- stické- přítomnosti - čs.

MÁLO NAROZENÝCH

Do stejnojmenného článku v minulém čísle HD (str. 4) se vloudila, chyba. V loňském roce se skuteč- ně narodilo v Austrálii 19.6 dětí na 1.000 obyvatel (nikoli 10.8). Pět let předtím, v roce 1961, to bylo 22.85 dětí na 1.000 obyvatel. Tím více vynikne roz- díl proti počtu narozených v evropských komunisti- ckých státech: v Polsku 10.5, v Bulharsku 8.2, v Ru- munsku a Československu po 7.4, Východním Němec- ku 4.8 a v Maďarsku 3.2 dětí na 1.000 obyvatel. HD

TO JE SYMBOL . . .

* PENĚŽÍF JISTOTY
* BANKOVNÍCH SLUŽEB
VŠEHO DRUHU

Vkladší knížky, šekové účty,
Zasílám peněz do ciziny
příbuzným a přátelům —
Služby turistům atd. —

* POHODLÍ
Všechno můžete zařídit v jednom místě.

O podrobnostech se informujte v nejbližší filiálce

THE NATIONAL BANK OF AUSTRALASIA LIMITED
and its wholly owned subsidiary

THE NATIONAL BANK SAVINGS BANK LIMITED

Prvotřídní
pečivo a cukroví
Česká cukrárna
MEOCCA CAKE SHOP
maj. L. Šindler
296 Carlisle St
Balaclava, Vks.
(proti nádraží)
TeL 52-38S0
s. äsíEj

ŽIVOT MÉHO BRATRA

ZDENKA HADRBOLOCOVÁ

Bratříček přišel na svět pár hodin' po revoluci, na úsvitu květnového dne, ale jeho malá hlava byla podivně pomačkaná, jakoby znamenáná maminčinými útekami do krytu, kolem tmavomodrých, nevidoucích očí červené šrámy, a jeho vstup do života nebyl zdaleka tak zářivý, jak by šel to bylo hodilo k šeríkem a povznesenou náladou zaplavené vlasti. Otcové tenkrát věřili v nový čas, protože revolučních miminek byla v naší ulici pěkná řádka. U Marcelky měli lvanuku, v přízemí byl zrzavý Jaroušek, za rohem Jitka a tlustý Jiříček a naši šišatoleb' nervózní ukřižené vánočce se dostalo po tatínkovi hrdého jména František.

* * *

Zklamával nás od začátku. V tichém a úporném klání, kdy maminky žárlivě sledují snižující se hladinu krupicové kaše v lahvičkách, neural nikdy pro tu svoji šťastný úsměv vítězství. Zatímco ostatní mimina hravě zdolávala hranici šedesátky a došplhala až ke stovce, vyprskl František vztekle dudlík už na dvacítku, potměšile rozkopal peřinku a zavrtal nos do kraječek.

Mít rodiče kapánek fantazie, spočítali si to dopředu. Jak se řeklo teď a kdo tam bude dřív, spustila se mu vždycky krev z nosu.

Ale po pořádku. Hle, zde je náš chlapeček ve stáří dvou let. Oči jako hrášky, makovičku načesanou, nevinně tiskne k hrudi spisek Příhody kozy Lujzy. Už se vzpamatoval z miminkovské vyzáblosti, avšak minulost rachitického černouška mu opatřila vstupenku do oblastí, kam je jinak dětem a psům vstup přísně zakázán. Směl thrat a ničit svázané ročníky Zlaté Prahy, které tím ztratily možnost výhodného zpeněžení, při svých hrách na džungli užíval mého nedělního kloboučku coby tropické helmy, schovával se v koutě pokoje a křičel mami ona mi kloutí luce, přišla maminka a nezdržujíc se křížovým výslechem dala mi facku. Smysl pro válečnou lest mu ostatně zůstal co výrazný povahový rys. V tomto raném, věku zaznamenal též první úspěchy u osůbek ženského pohlaví. Tlustá Dášenko, se kterou si hrál na písku, se mu s nadšeným výkřikem blondáčku blondáku vrhala kolem krku, tahala mu vlasy a olizovala tváře. Sestřenička, taktéž tlustá, která si k nám přicházela hrát s mašinkami, se nyní pokládala na koberec s prohlášením sem tvoje princezna nos mě. Na světíčkách měl jméno vyšité bleděmodrou bavlnkou, tatínek mu v potu tváře smolil luky a šipy, dědeček vyřezával píky a dýky z papundeklu, babička radostně ničila své klobouky a robila z nich indiánské členky, pr. atetičky běhaly maratón za jahodami a kapustičkou. Podle všech pravidel měl z něho vyrůst pěkný hajzlík. Ale co se nestalo. Když se poprvé vrátil ze školy, slušivé pletené kalhotky umazané jako prase, na dotaz, zda se také paní učitelce hlásí, odpověděl ne já to řefanu sousedovi a on se hlásí soused, bylo nám jasné, že z něho' Disraeli nebude a že má čisté srdce, za které mu bude trpěti.

V době rané školní docházky byl líbezný a kromě výše zmíněného srdce měl i poetickou duši. Vlastní píli se naučil úryvkům ze Shakespeara (vyslovoval Shander), poskakoval po bytě a zpíval si

Už jsem pryč
jak ten míč
hned zas budu zpátky etc.

Pilně navštěvoval sovětské kreslené filmy a za mírný úplatek jedné žvýkáci gumy předvedl zajíčka na lyžích.

Už litoval svého předškolního vandalství, narovnával zlámané růžky Junáků a Rychlých šípů a naříkal, proč jste mi to dávali do ruky. Vysvětlíte to dítěti. Protože by ses byl uřval, iotříku, a maminka by řekla, že tě nemám ráda. Slzy byly i teď u nás častým hostem. Moc a moc jich steklo na puntikovou kravatku při domácích úlohách, částečně z lítosti nad vlastní neobratností, částečně kvůli maminčiným šťourancům. On chudinka strašně drápal, písátko ho neposlouchalo, pouze když šlo o projev výtvarný. Všechny pijáky a zadní strany písanek se honosily výjevem z rytířských bitek. Louskáni historických románů a malování taky věnoval valnou většinu svého času. Zbožňoval husity, potom Waltra Scotta. Říkal tomu Dobrodružství.

* * *

Než bukolická doba dětství, zlatý věk nevinnosti minuly. Pomřely tetičky-sůvičky, Betyňka, co měla jeden zoubek navíc, a byla proto méně milována, Máminka, co si tak dlouho vybírala, až se nevdála, zhasla prababička Anna a byly prodány jejich kyvadlové hodiny. Na veselou rodinu, ověčenou z jedné strany paraplétky pratet, z druhé tatínkovými sportovními trofejemi, se řítily pohromy jedna za druhou.

Jednoho krásného dne se tatínek nevrátil z eyklického tréninku a až po několika dnech naprostého matku telefonoval neznámý přítel, že ho na cestě atkli. Doba byla divná, ale jak do toho mohla spadnout tak normální rodina? Panečku, to se nehodilo, atraceně nehodilo k tatínkově minulosti, která, ihyccena citlivou čochou leicy a pěkně uspořádaná v ilbu, byla tu každému k nahlédnutí. Tatínek, výtavní mladý muž, a maminka s bubikopfem,

na kanoi (tatínek se tváří profesionálně jako Brzákrelix),

při táboření (tatínek vzpírá maminku na pádle), na závodech primátorek (maminka se usmívá na jezadí Vyšehradu),

v Královské oboře (maminka krmí veverku), jawička se side-carou (maminka v rádiowce na jeho),

nedělní výlety po českých hradech a zámcích (máxdnka. voní ke kopretině),

a svatební cesta v hadimršce.

Pěkná sportovní idylka, v ložnici trubkový iibaby;ek a v knihovně cestopisy Franka Elstnera.

Jenomže červený autičko se někde nabouralo. Na láký křížovatce dějin zkrížilo náký Pobědě přímý směr, zašlo ohněm a z jeho popele si tatínek odnesl právě jen jeden francouzský klíč, aby nás, když se vrátil z Jáchymova, uživil spravováním nákladáků.

A s autičkem lehl popelem i tatínek z fotografií-borec na Vltavě a přišel vyřízený pán, který doufal přimět aspoň své potomky, aby na ten život vyzráli. Dobrá, dobrá. Ale jak. Jak? Tím, děti, že budete mít praktické znalosti, které vás učiní nepostradatelnými. Tatínek to ještě viděl prvorepublikánskýma sčima: dobrá cizojazyčná korespondentka mohla dát facku i panu řediteli. A když nemohla, vzali ji u konkurence. Ale něco pravdy na tom bylo - v žádnou kariéru jsme rozhodopádně doufat nemohli. Horlivé paní učitelky nám byly v patách. Při exkurzích lo továren nás probodávaly zelenýma očkama a řísalý hláskem jako jezinky, vidíš jak ti tó sluší u ponku. Měly takovou ctižádost: všechny jedničky z češtiny do hornictví. Byly za to chváleny soudruhem ředitelem. A nejen.

(Pokračování příště)

INSTALATÉRSKÉ PRÁCE VŠEHO DRUHU
kanalizaci, všechny speciální práce
odborně provádí

JIRÍ LUCKÝ

(Lic. M. M. B. W.)

4 Edna Gve., East Coburg, Vic.
Telefon: 36-1546

OBCHOD NA KORZE

(Pokračování se str. 5)

Je výborně režirován a výborně hran. Lituje-me, že neznáme slovenské herce v menších rolích. Ale nikdo nepopře, že celý film je herecký přebor dvou hlavních představitelů, kteří "Obchod na korze" udělali: Polky Idy Kaminské (členky Varšavského židovského divadla) a Slovák Jozefa Krónera.

Ida Kaminská hraje svoji Lautmanku jako starou, milou dámu, která sice nerozumí přítomnosti, ale rozumí lidem. Její hluchota, její dobrota, její vrytá nábožnost, její zatvrzelost a přede vším její bezbrannost proti času a událostem jsou příčinou Brtkovy sebevraždy.

Neboť hodný., člověk Anton Brtko je jeden z nás, kteří jsme byli svědky vědeckého pogromu.

ako byl Brtko, tak byl áždý z nás ochoten po-íoci obětím fašismu - 0 jisté míry. Záleželo a tom, kolik morálního ibru měl kdo v těch ragických dobách, zále-elo na tom, do jaké si-acee byl postaven.

Nezažili jsme arizá-Drství v Protektorátu loehmen und Maehren, rotože nás toho ušetřili íemci. Treuhaender v dechách ä na Moravě yl Němec, a po "Ob-odu na korze" bychom l měli položit upřímnou itázkou:

Kolik by bylo mezi ná-li bývalých arizátorů, :dyby byli Němci povo-ili to, co se dělo na Slo-ensku? Mimochodem: :olik židovského majet-:u zůstalo za nehty po-estných českomorav-ých ariječů bez arizá-orů?

Nedávno zdvihl fran-ouzký spisovatel židov-ke víry otázku: jak to, :e se židé nebránili vy-ilazení? "Obchod na :orze" dává na to odpo- 'ěď': protože nikdo ne- věděl, co se bude v kon- :entračních táborech dít.

Zoufalý dobrý člověk 3rtko vysvětluje zcela narně Lautmance, že se í nic nemůže stát, když ná gicht, že tohle jsou 'nové, lidumilné záko- íy' \ Ti, kteří tam šli, si íamlouvali, že nic nemů- íe být tak horké, jak se :o uvaří, a ti druzí si na- nlouvali totéž, aby se zbavili výčitek svědomí.

Kádár a Klos natočili rovný, poctivý a úderný 3rotifašistický film, což je událost v kinemato- grafii za Železnou opo- nou, kde protifašismus /y-kvétá tisícerými zmet- :y,

Myslíme, že za všech- ny komentáře postačí zmínit se o malém průz- kumu mezi českosloven- skými uprchlíky v Mel- bourne.

Jsou jedni, kteří mi řekli: je to hrozně smut- né. A ti druzí rovnou ohrnuli pysky: no, je to prožidovské. Mrazí nás: je "Obchod na korze" aktuální film? jun

DEJTE SVE PENÍZE DO OBEHU

Ušetřte něco každý týden. Šetřením se dostanou vaše peníze dále. Čím více se ušetří dnes, tím lépe se budou točit kola zítra. - Pro vás, pro celou rodinu, jsou peníze, nastřádané na vkladní knížce E. S. *Si* A. banky zvláštními peňezy, které jdou do oběhu, když jsou potřeba. Zvykněte si spořit, založte pro sebe a pro rodinu vkladní knížku u E. S. *ÓC* A. banky. Dětem se bude líbit spoření pomocí "Scottie" strádanky. The E. S. *óí* A. banka - rodinná banka se všemi službami pod jednou střechou.

Šetřte dnes na zítřek .. ukládejte u ES *Óí* A. banky

The English Scottish
and Australian Bank Limited

HLAS AMERIKY ROZŠÍŘUJE VYSÍLÁNÍ DO ČESKOSLOVENSKA

Hlas Ameriky vysílá od 1. května do Československa poprvé ve své historii jednu ze svých čtyř relací celou hodinu. Toto první večerní vysílání začíná v 7 hodin večer středoevropského času a končí v 8 hodin večer. Celou relaci možno v Československu poslouchat na krátkých vlnách v pásmech 16, 19, 25, 31 a 49 metrů, a od 7.30 hodin večer čs. času také na střední vlně 251 metrů.

Hlas Ameriky vysílá dále od 10 do 10.30 hodin večer středoevrop. času na krátkých vlnách v pásmech 16, 19, 25, 31 a 49 metrů a také na střední vlně 251 metrů. Ranní zpravodajství Hlasu Ameriky možno poslouchat od 5.30 do 5.45 hodin ráno středoevrop. času na krátkých vlnách v pásmech 31, 41 a 49 metrů a na střední vlně 251 metrů. Druhá ranní relace Hlasu Ameriky začíná v 6-45 a končí v 7.00 hodin ráno středoevrop. času (na krátkých vlnách v pásmech 31, 41 a 49 metrů).

Vysílání Hlasu Ameriky na střední vlně je možno poslouchat jen ve střední Evropě. Vysílání na krátkých vlnách je možno poslouchat prakticky na všech kontinentech, jsou-li příznivé atmosférické podmínky. Uvedené hodiny vysílání lze změnit na GMT tím, že se odečte jedna hodina (na východoaustr. čas se přičte 9 hodin).

O podrobný program vysílání můžete psát na adresu: Hlas Ameriky (Voice of America), Box 777, Washington, D. C., USA.

Krajanská duchovní správa v Sydney:

Průvod Božího Těla v Manly se koná v neděli 7. června ve 2' hod. odp. Sraz v nové kapli Ozanam House po mši sv., která začíná v 11 hod. každou první neděli v měsíci.

O hojnou účast a co nejvíce národních kroků prosí P. Stanislav Mika. Nová adresa: 100 Gurney Rd., Villawood, NSW, telefon: 727381.

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ SDRUŽENÍ VE VIKTORII

Na valné hromadě, která se konala dne 20. května 1966, byli zvoleni tyto funkcionáři: předseda S. Čermák, místopř. J. Viola, jednatel L. Pergl, pokladní M. Svobodová, členové výboru: Mikulčák, B. Kalina, Janeček, dr. Brežný, dr. Voříšek, Švihla, Blažek, Vozábal, Bačák a Hejduchová, revisoři: Klepl a Skála, delegáti do Ústředí: Čermák, Viola, Mikulčák, Pergl, Kalina, E. Svoboda, Janeček a Blažek. J. V.

s majetkem uprchlíku

(Pokračování se str. 3) želu zůstal v CbaK, soud vedlosti, ministra vnitřní, ministra financí a generálního prokurátora č. 1119/1964 ze dne 1. září 1964 soupis majetku.

Propadnutí majetku je podle trestního zákona (par. 27-f) vedlejší trestem a o jeho uložení rozhoduje soud . . . Zůstane-li nezákonně v zahraničí jeden z manželů a druhý s nezletilými dětmi zůstal v ČSSR, ponechávají se věci denní potřeby v jejich vlastnictví. Věci větší hodnoty, jako jsou auto, chata, motocykl apod., není možno považovat jednoznačně za věci denní potřeby a proto i v případech, kdy jeden z man-

želů zůstal v CbaK, soud zpravidla rozhoduje o jejich propadnutí, s přihlednutím k ustanovením rodinného zákoníka o majetkovém společenství manželů.

Rozhodne-li soud rozsudkem o propadnutí majetku, případně majetek státu. Třeba poznamenat, že majetek osoby, která nezákonně opustila území republiky nebo zůstala nezákonně v cizině, se ve smyslu par. 453 odst. 2 obč. zák. jako jsou auto, chata, motocykl apod., není možno považovat jednoznačně za věci denní potřeby a proto i v případech, kdy jeden z man-

SPORTOVNÍ KLUB SLAVIA PORT MELBOURNE

srdčně Vás zve na

TANEČNÍ ZÁBAVU

kteřou pořádá v sobotu dne 25. června 1966 od 8.30 hod. večer
V REGÁL ROOM, DORCHESTER, ALEXANDRA AVE.

Likérová licence

Bohatá tombola

ČESKÁ HUDBA

Vstupné \$ 4.00 včetně výborné večeře

Předprodej vstupenek:

tel. 94-2071 (Gaš), 63-3923 (Křepčík), 94-6635 (Piek), 91-3509 (Točín)

LETOVIŠKO "ŠUMAVA"

Locke's Way, blízko Belgrave South

srdčně zve všechny krajany na

ANTONÍNSKOU

TANEČNÍ ZÁBAVU

kteřá se koná v neděli dne 12. června 1966

Začátek ve 3 hodiny odpoledne

Hraje Eda Zlatý se svým orchestrem

Jídlo — pití

(K dispozici budou pouze nealkoholické nápoje)

Na farmě **QUIZ** můžete obědvat o 12. hodině

Hrají se tam též kuželky, odbíjená a stolní tenis

ČECHOSLOVÁCI

— Na postavení památníku piadlým čs. legionářům na hřbitově v La Targette u Arrasu bylo dosud vybráno 31.537 Frs, tedy asi A\$ 5.000.

— Tomáš Bača byl zvolen předsedou kanadského Poradního výboru pro obchod a průmysl.

— Slovenští evangelici obnovili nákladem \$ 400 tisíc kostel na 20. ulici v New Yorku.

— Eva Pressburgová-Ginzová z Prahy, žijící nyní v Izraeli, měla v B'er Ševa úspěšnou výstavu obrazů.

Jaro Hilbert vystavuje své nové obrazy v Paříži v L'Orangerie, rue de Sévres.

Ve Švýcarsku zemřel 66letý opat Jan Strakoš, literární badatel a kritik, rodem z Fryčovic.

ZPRÁVY OSOBNÍ

Pan Václav Soukup

bývalý vinárník z Prahy, se dožívá 13. června 191 v plném zdraví 70 let. Žijí do dalších let!

Béďa, Jany a Ji

10, Affleck St., Sth. Yarra, Vic.

Malý oznamovatel

HOSPODYNI

zaměstnaní manželé s jednou dcerkou (školačkou) v Caulfieldu. Velmi dobrá mzda, příjemné prostředí, výborné podmínky. Pěkný byt u nás k dispozici, nebo může docházet z vlastního bytu. Mluvíme česky. Volejte: od 9. hod. ranní do 4.30 odp. tel. 42-7203, po pracovní době tel. 50-6446.

— IV. sjezd Svazu esportovců v zahraničí se sude konat ve dnech 3. - 5. září tr. v Chicagu. Byl istaven přípravný výbor a už nyní byly vydány k sjezdu umělecké pohlednice.

— Místopředseda Svazu esportovců Luboš Hrozdík napsal divadelní xru "Papírový policajt", která měla úspěšnou premiéru v Clevelandu.

— Noviny v severní Anglii psaly o zvolení řádu Poledníka-Chapmania předsedou společenstva řezníků a uzenářů ve Stockportu a okolí. R. Poledník byl za války ilenem čs. bombardovací perutě 311 a byl několikrát dekorován čs. válečným křížem 1939 a medailí za chrabrost.

— Bývalý majitel závodu Koldí - Petosa v Heřmanově Městci inž. Ladislav EColdinský vynikl v Kanadě zvláště originální výrobou chemikálií z mořských řas. V poslední době byl generálním ředitelem firmy Canada Foods Ltd. v Kentville v Novém Skotsku. Kanadské noviny nyní oznámily, že inž. Koldinský odchází na odpočinek.

— Do reprezentačního lyžařského teamu Kanady byli zařazeni Zdeněk Mézl a Eva Kuchařová z Montrealu.

— Bývalý příslušník čs. pohraničních jednotek Miloš Dobřichovský byl spuzen ve Weidenu v Západním Německu za zabití jiného čs. strážného, který se mu snažil zabránit v útěku do zahraničí. Rozsudek zněl na 3J roku vězení, do čehož se mu započítává 16 měsíců vyšetřovací vazby. Žádost Československa o vydání Dobřichovského byla předtím německým soudem zamítnuta s odůvodněním, že čs. úřady nemohou zaručit spravedlivý soud nad obžalovaným. Dobřichovský se hájil tvrzením, že k výstřelu, který usmrtil strážného Ulricha, došlo, když se mu Ulrich snažil zabránit v útěku, a že neměl v úmyslu Ulricha usmrtit. Soud obělal též několik svědků z ČSSR, kteří se však nedostavili.

— Kazatel Čs. baptistického sboru v Torontě od r. 1949 do ledna 1955 J.

SPORT V AUSTRÁLII

KOPANÁ V SYDNEY

PRAHA — CORINTHIANS 1:0 (0:0)

Za Prahu konečně nastoupil Scheinflug, který po delším sporu s klubem obnovil kontrakt na další rok. Také Badaracco se vrátil po přestávce způsobené zraněním. Mladý Henderson v obraně nahradil Zemana, který byl zraněn v zápase proti Apii. Utkání, které se hrálo na hřišti Prahy před malou návštěvou, bylo slabé úrovně, a Praha nakonec vyhrála brankou z penalty, kterou proměnil Scheinflug, po hrubém zákroku obrany hostí proti Badaraccovi. Zadní řady Prahy jsou pořád slabé a útok příliš pomalý a nepřesvědčivý, ačkoliv je "nabit" internacionálně. Moravčák hraje od zápasu k zápasu hůře a Kváček se dosud nedostal do formy. Nejlépe zahráli Henderson a Scheinflug. Praha si tímto vítězstvím udržela druhé místo v tabulce. -ra-

KOPANÁ V MELBOURNE

WILHELMINA — SLAVIA 2:0 (0:0)

Na kluzkém terénu ringwoodského hřiště předváděla Slavia aspoň chvílemi líbivou hru, zatímco domácí mužstvo hrálo bez příkras ale účelněji a zvítězilo zasluženě. K první brance Wilhelminy značně pomohli oba obránci Slavia.

Touto prohrou ztratila Slavia vedení tabulky, která nyní vypadá takto: 1. JUST 12 bodů score 16 : 10, 2. Slavia 12 bodů score 14 : 13, 3. Hellas 11 b., score 23 : 12, 4. George Cross 11 b. score 12 : 8, 5. Polonia 10 b., 6. Croatia 9 b., 7. Hakoah 8 b., 8. Juventus 8 b., 9. Alexander 7 b., 10. Melbourne 7 b., 11. Lions 7 b. - 12. Wilhelmina 6 bodů.

Spokojenost po léta — naleznete u Leta!

HOTEL ELIZABETH

317 Elizabeth St., Melbourne-City

nabízí

komfortní ubytování se stálou pozornou obsluhou. Denní tarif \$ 5.00 včetně snídaně prvotřídní kontinentální obědy i večere (např. vepř. kolínko se zelím 70c, vepř. kotlet 60c, guláš 48c a velký výběr dalších jídel). Jídelna je otevřena denně mimo neděle

ve zvláštních místnostech pořádáme svatby, narozeniny a různé jiné oslavy i taneční zábavy;

Telefon (6 linek) 67-9633

Srdčně zve Jožka Let

Prvotřídní

DÁMSKÁ KREJČOVÁ

J. MYDLAKOVÁ

Fiat 1, 3 Chambers St., East Brunswick, Vic.

šije dle nejnovější módy

za výhodných podmínek

Návštěvy denně po 6. hod. večer a o víkendu

Informace obdržíte telef. v HD (42-5980)

Provádíme veškeré práce optické

přesně, rychle a za levné ceny

CITY:

6 A Elizabeth St.

Melbourne, C. 1

Telefon 63-3256

HAMPTON :

h o l ^ [" j f f \ 573 Hampton St

*

Hampton, S. 7

Ootical Service

Telefon 98-5756

K. Zeman byl letos promován na universitě v Zurichu ve Švýcarsku doktorem teologie. Od 1. září tr. převezme vedení domácí misie baptistické konvence pro Ontario a Quebec.

— Křesťanská akademie a Kulturní rada v exilu doporučily na základě literární a umělecké soutěže v roce 1965 k vydání této díla: eseje dr. F. Mikuly "Záhada a tajemství", eseje dr. L. Radimského "Skloňuj své jméno, exulante", novela Boženy Sirkové "Tambu, nedávno minulé", zhudebnění velikonoční sekvence P. Bruno Svobody "Victimae paschali laudes", filosofické úvahy J. Ševčíka "O víře v Boha", divadelní hra N. Terleckého "úloha Ignacia Espera". Č/NH/NŽ

SPORT DOMA I V CIZINĚ

Řídí Karel Janovský, Mnichov
Smith 200 m za 19,5 vt, tyčkař Seagren 5.32 m

SENZAČNÍ REKORDY

Na gumoasfaltové dráze universitního stadiónu v San Jose v Kalifornii zaběhl druhý květnový víkend student Tommie Smith z místní university absolutně nejrychlejší sprinterský závod historie, když mu na 200 m na rovné dráze (bez zatáčky) stopli přímo neuvěřitelný čas 19,5 vt. Tento 189 cm vysoký a 81 kg vážící černý sprinterský fenomén zlepšil svými třímetrovými skoky dosa- vadní světový rekord svých krajanů Sina* a Buda (a svůj vlastní) hned o půl vteřiny, což je od r. 1921 největší zlepšení na krátkých tratích. Uznání tohoto světového rekordu nestojí nic v cestě, neboť v běhu na 200 m naměřili Smithovi 19,4 vt., 19,5 vt. a 19,6 vt., na 220 yd, tedy o 1,16 m dále, pak mu stopli 19,5 vt., 19,5 vt. a 19,6 vt., a vítř v zádech měl dovolenou sílu 1,84 m/vt. Podle názoru trenéra Budda Wintra, udělá Smith, kterému bude 12. června 22 let, ještě velké zmatky v seznamech světových rekordmanů. Winter je přesvědčen, že Tommie Smith - běžec s fantastickým startem (odrazem), skvělou výdrží i finišem - zaútočí ještě v letošní sezóně na světový rekord v běhu na 200 m s plnou zatáčkou, a zcela určitě prý překoná i světový rekord na 400 m a 440 yd. Smith je i vynikajícím dálkařem, o čemž svědčí jeho nedávný výkon 7,90 m.

Světový rekord olympijského vítěze Američana Freda Hansena ve skoku o tyči 5,28 m, vytvořený v olympijské přípravě r. 1964, byl už rovněž "vyma- zán" z listiny rekordmanů. Na závodech v kaliforn- ském Fresnu zdolal 14. května jeho mladší krajan Bob Seagren, narozený 17. října 1946, na třetí po- kus latku ve fantastické výšce 5,32 m. 185 cm vy- soký Seagren, student v Glendale, není však v le- koatletickém světě neznámý. Už 18. března tr. na sebe upozornil v Clevelandu, kde výkonem rovných 5,20 m vytvořil neoficiální světový halový výkon. Na jaře skočil i na závodech pod širým nebem 5,20 m, a tak se jen očekávalo, kdy zaútočí na světový re- kord Hansena.

Na tradičních závodech "Coliseum Relays" v Los Angeles dosáhl světový rekordman ve vrhu koulí Američan Randy Matson nejlepší letošní světový vý-

kon 21,09 m a John Tushaus posunul americký re- kord v hodu oštěpem na 86,56 m (čtvrtý nejdelší hod historie). V Budapešti dosáhl světový rekord- man v hodu kladivem Maďar Zsvotzki 71,96 m, což je rovněž nejlepší světový výkon r. 1966. a v Los Angeles skočil finský dálkař R. Stenius, který stu- duje v USA, osobní rekord 8,16 m.

REAL - PARTIZAN 2:1

Celé Španělsko žije už několik dní ve fotbalovém opojení. Silně omlazený team madridského Reálu navázal totiž po šesti letech na Heyselově stadiónu v Bruselu na slavnou tradici klubu, když ve finále PМЕZ porazil Partizán Bělehrad 2 : 1 (0 : 0) a získal tak už pošesté Evropskou trofej. Přesto museli asi jeho příznivci po celých 90 minut vzpomínat na slavnější chvíle klubu, kdy v mužstvu hrála esa špa- nělské kopané jako di Stefano, F. Puškaš a Santa- maria. Mladý Real je jistě teamem budoucnosti, ale to, co předvedl v závěrečném utkání s Partizánem, nebylo valně úrovně, stejně jako celé střetnutí, které bylo asi nejslabším finálovým zápasem mladé histo- rie Poháru mistrů evropských zemí vůbec.

Na první branku muselo 65.000 hrou zklamáných diváků čekat plných 55 minut, kdy Vasović hlavou získal Jugoslávčům vedení 1 : 0. Partizán se pak už víceméně omezil na obranu, a to byla jistě velká chyba. Real vsadil vše na útok a v následujících 21 minutách vsítal Amanciem a pravým křídelním útoč- níkem Šeřenou dva góly. - Real Madrid je jediným teamem, který se zúčastnil všech 11 ročníků PМЕZ a jeho bruselské finále bylo jubilejním 75. utkáním v této soutěži. 51krát Real zvítězil, 9krát hrál ne- rozhodně a 15krát prohrál; score má vysoce aktivní 215 : 87.

Druhou nejoblíbenější fotbalovou soutěž Evropy - soutěž "držitelů trofejí" vyhrála Borussia Dort- mund, která v dramatickém finále na neutrální pů- dě v Glasgowě porazila s velkou dávkou štěstí v na- staveném čase anglický Liverpool 2:1 (0:0, 1:1).

ZMĚNA FOTBALOVÝCH PRAVIDEL

Na zasedání komise iNavruuje se možnosí rozhodčích v Barceloně /yměnit dva hráče během za předsednictví Sira itkání. Stanley Rouse bylo roz- hodnuto předložit Mezi- národní fotbalové asocia- cí několik návrhů, které mají upravit, nebo spíš přesněji stanovit některá pravidla:

1. pravidlo o ofsajdu má být zachováno, proto- že zkušební utkání doká- zala, že by změny nepří- nesly pozitivní výsledky.

Mezinárodní • fotbalový svaz FIFA se k návrhům vyjádří na zasedám 11. Servna. Změny by ovšem přicházely v úvahu až po mistrovství světa.

KONTINENTÁLNÍ RESTAURACE KLUB

Praha

375 High St., St. Kilda, Vic.

Telefon 94-5377

Otevřeno od 4., hod. odpoledne
Teplá jídla a občerstvení po celou noc

Srdečně zve R. Danešová

PŘÁTELÉ HLEDAJÍ:

Miloše Musila nar. 8. 8. 1922 ve Dvoře Králové dříve Brisbane, nyní snad Sydney), Miloslava Obstu i Evu Vislovou roz. Saidlerovou.

- Ve zkratce

— Predsednictvo ústřední hokejové sekce "vyhovelo žádosti" dosavadních trenérů národního mužstva V. Kostky a prof. V. Bouzka o zproštění z této funkce. Otázku jejich nástupců bude sekce řešit na své příští schůzi.

— Americké tenisové družstvo žen se stalo v Turí- ně vítězem 4. ročníku "Poháru mezinárodní federa- ce", když ve finále zdolalo tenistky Z. Německa 3 : 0 (které v semifinále vyřadily Australanky 2 : 1). - Čs. ženy zvítězily nad Polkami 3 : 0, ve čtvrtfinále však podlehly družstvu V. Británie 0:3.

— Na mistrovství Evropy ve volném stylu v Karlsru- he dosáhl nečekaného úspěchu necelých 20 let starý Josef Urban, který v kategorii do 87 kg získal stříbr- nou medaili, když byl bodově předstižen pouze evropským mistrem Turkem Guéngerem. Šest zlatých medailí si domu odvezli zápasníci SSSR, zbýva- jící dvě Turci. - O týden později konalo se v Essenu mistrovství Evropy v řecko-římském zápase, na kter- ém byl z čs. reprezentantů nejlépeší B. Kubát, který v těžké váze obsadil 3. místo.

— Tenisové družstvo Brazílie se postaralo o největší senzaci evropského pásma Davisova poháru, když v Barceloně zvítězilo nad obhájcem mistrovství evrop- ské zóny Španělskem 3 : 2. O druhém účastníku zá- věrečného utkání evropského pásma se ve dnech 10. — 12. června rozhodne v Paříži mezi ČSR a Francií. Čs. družstvo zvítězilo na pražské Štvanici nad Israe- lem 5 : 0. B skupina evropského pásma Davisova po- háru: v Lugánu Německo zdolalo Švýcary 4:1, - v Budapešti porazila V. Británie tenisty Maďarska 3:2, - v Schevingen vyhrálo družstvo J. Afriky nad Holandskem 4:1, a čtvrtým semifinálistou bude asi team Itálie, který se střetne doma s Maro- kem.

— Australan Tony Roche vyhrál mezinárodní teni- sové mistrovství Itálie.

— Hokejistům Montreal Canadiens se podařil letos double, když po vítězství v americko-kanadské po- fesionální lize vyhráli i Stanleyův pohár. Ve finále porazili Detroit Red Wings (obhájce trofeje) 4 : 2 na utkání, ačkoli už prohrávali 0:2.

— Vítězem "Anglického poháru" v kopané se stal Everton, který na Wembley stadiónu v Londýně před 100.000 diváků zvítězil ve finále výborné úrovně nad fotbalisty Sheffield Wednesday 3 : 2. Při návratu v Liverpoolu přivítalo hráče Evertonu půl miliónu obyvatel, při čemž došlo k chaosu a 300 osob bylo zraněno.

— Mistryně světa v krasobruslení z roku 1965 Kana- danka Petra Bürková, jejíž otec je Čech a matka Holanďanka, se rozhodla přestoupit do tábora pro- fesionálů.

Slavia - Wiener Sportklub 1:5

Čtyři dny po "katastrofě" v Ostravě utrpěla praž- ská Slavia další velmi nepříjemnou porážku, když prohrála odvětné utkání ve Vídni s místním Wiener Sportklubem 1 : 5, a po vítězství v Praze 4 : 1, byla celkovým brankovým poměrem 5 : 6 vyřazena z dal- ších bojů kdysi slavné fotbalové soutěže o Středo- evropský pohár. Hlavní vinu na tomto debaklu ma- jí zadní řady "červenobílých" které se po změně stran úplně zhroutily (v poločase prohrávala Slavia jen 1:2) a nedokázaly čelit velkému náporu tohoto předního rakouského teamu. Přesto nutno pozna- menat, že výsledek značně zkrasila celá řada po- chybných rozhodnutí italského sudího de Mareheho. - Jedinou branku Slavie, která v tomto zápase po- dala jeden ze svých nejslabších výkonů posledních let, dal v 31. minutě za stavu 0 : 2 z pokoutového ko- pu pravý křídelní útočník Tesar.

Druhý čs. kandidát na účast v závěrečných bo- jích "Středoevropského poháru" ve Florencii - fo- tbalisté Trenčína - zvítězili doma nad Cervenou zvez- dou Bělehrad 3 : 1, v odvetě v Bělehradě je však čeká velmi těžký úkol.

HLAS DOMOVA

Vychází čtrnáctidenně. Sldí redakční kruh

Adresa: Hlas domova,

8 Moorhouse St., Richmond, E. 1., Vic.

Telefon: 42-5980

ROCNI PŘEDPLATNÉ: (Austr.) \$ 5.-, jednotlivý výtisk 20c.

PŘEDPLATNÉ DO ZÁMORÍ: loď za přibližně totéž předplatné tj. austr. \$ 5.-, £ stg (nebo NZ) 21/-, (JS \$ 6.- nebo ekvivalent v jiné měně. — Výši letec- kého příplatku do různých zemí sdělíme na požádání obrátem.-